

ՅՈՎՆԱՆ ԱՐՔ. ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

Ճանապարհորդութիւն
Հատուծոյ Հետ

*The Lenten Journey...
A Walk with God*

WESTERN DIOCESE OF THE
ARMENIAN CHURCH OF NORTH AMERICA

3325 N. GLENOAKS BLVD., BURBANK, CA 91504

TEL.: (818) 558-7474 FAX: (818) 558-6333

EMAIL: INFO@ARMENIANCHURCHWD.COM • WWW.ARMENIANCHURCHWD.COM

PRINTED BY DIOCESAN PRESS 2014

2014

ՅՈՎՆԱՆ ԱՐՔ. ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

Ճանապարհորդութիւն
Աստուծոյ Հետ

The Lenten Journey...
A Walk with God

2014

Սոյն գիրքը կը հրատարակուի
ազնիւ մեկենասութեամբ

ՊԵՐՃ ՌԻՉԱՐԾ ՍՎԱՅՎԼԵԱՆԻ

Ի յիշատակ իր սիրեցեալ մօր
ՈԵԲԵԿԱ ՍՎԱՅՎԼԵԱՆԻ

«Աչքերս դեպի լեռները կը բարձրացնեմ,
ուրկէ օգնութիւն պիտի գայ ինծի:
Օգնութիւնս Տիրոջմէն է որ պիտի գայ,
որ արարիչն է երկինքին եւ երկրին»
(Սաղ. 121:1-2)

This publication was made possible through
generous contribution of

BERJ RICHARD SVAZLIAN

In memory of his beloved mother
REBECCA SVAZLIAN

*“I will lift up my eyes to the hills
from whence cometh my help.
My help comes from the LORD,
who made heaven and earth”.*

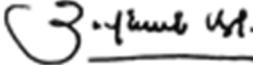
(Psalms 121:1-2)

Հանապարհորդութիւն Աստուծոյ Հետ

Ներկայ համեստ աշխատանքով կը միտինք հաւատացեալը ուղղորդել Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութեան, որուն մեկնակետն է Աստուծ: Աստուծոյ սիրով եւ իմաստութեամբ լեցուելու համար անհրաժեշտ է ունենալ աղօքքի նուիրուած յատուկ պահեր եւ պահեցնողութիւն:

Մեր սպասումն է, որ ընթերցող հաւատացեալը օրուան Աւետարանական ընթերցումներով առաջնորդէ իր կեանքը եւ մնայ հաւատարիմ մեր հայրերու քրիստոնեական հաւատքին:

Հաւատաւոր քրիստոնեայ, քալէ Աստուծոյ հետ, եւ լեցուր հոգիդ աղօքքով եւ այն ժամանակ պիտի դառնաս վկայախօսը քրիստոնեական հաւատքին:

Աղօքքար՝

Յովնան Արք. Տերտերեան

Մարտ 3, 2014

ՕՐ ԱՌԱՋԻՆ

«Զգոյշ լերուք ողորմութեամ ձերում մի՛ առնել առաջի մարդկան, որպէս թէ ի ցոյց ինչ նոցա, զուցէ եւ վարձս ոչ ընդունիցիք ի Հօրէն ձերմէ որ յերկինս է: Այլ յորժամ առնիցես ողորմութիւն, մի՛ հարկաներ փող առաջի քո, որպէս կեղծատրքն առնեն ի ժողովուրդս եւ ի հրապարակս, որպէսզի փառաւորեսցեն ի մարդկան, ամէն ասեն ձեզ, այն իսկ են վարձը նոցա: Այլ դու յորժամ ողորմութիւն առնիցես, մի՛ զիտասցէ ձախ քո զինչ զործէ աջ քո: Որպէս զի եղիցի ողորմութիւն քո ի ծածուկ, եւ Հայրն քո որ տեսանէ ի ծածուկ՝ հատուցէ քեզ յայտնապէս» (Մատթ. 6:1-4):

Ողորմութիւնը քրիստոնեային կողմէ կատարուած ազնի արարք մըն է եւ նոյնիսկ նախապայման մը, շնորհք մը, որ կը սպասոի իրաքանչիրէս: Բայց Քրիստոս կը զգուշացնէ, որ այդ ի ցոյց մարդկան չըլլայ եւ ոչ ալ մարդկանց կողմէ վարձատրութիւն սպասելու ակնկալութեամբ, որովհետեւ վարձատրութիւնը պիտի ստանան Աստուծոյ կողմէ եւ ոչ թէ մարդկանց: Ողորմութիւնը որ կը կատարենք մեր հոգիին սնունին տուող ներքին զգացողութիւնն է ու ոչ թէ ի ցոյց մարդկանց արարք մը: Մարդիկ ինքընստինքեան արդէն կը տեսնեն այդ եւ ի պահանջել հարկին բարի օրինակ կը վերցնեն:

Մեզմէ իրաքանչիրին կեանքին մէջ ինչքա՞ն առիթներ կան, եթք մենք պարտ ենք կատարել Աստուծոյ կամքը եւ ծարաւ հոգիներուն կեանքի ջուր մատակարարելու: Պէտք է փնտուել կարիքաւորներն, ցախ ու զրկանքներու մէջ գտնուողները եւ անոնց բերելու հոգեւոր ուրախութիւն: Ողորմութիւնը սաղմոսերզողի բառերով համբուրեի արարք մըն է: Ուստի Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութեան ընթացքը այն բացառիկ առիթը կ' ընձեռէ մեզի, որ մենք մեր հոգին զարդարենք առաքինութիւններով:

Նորագոյն հնարքները մարդկային կեանքին մէջ լաւ են ու օգտաշատ, բայց բարոյական արժեքները անհրաժեշտութիւն են ամենօրեայ հացի ու ջրի նման:

Հետեւաբար, ողորմութիւն, զուր ու կարեկցութիւն ցոյց տանք միմևանց հանդէպ եւ Աստուած պիտի վարձատրէ մեզ յայտնապես:

10 Փետրուար, 2013

San Jose

ՕՐ ԵՐԿՐՈՐԴ

«Եւ յորժամ յաղօրս կայցես, մի լինիցիս որպէս կեղծառորդն, զի սիրեն ի ժողովորդս եւ յանկիւնս հրապարակաց կալ յաղօրս, որպէս զի երեւեսցին մարդկան. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, այն իսկ են վարձքն նոցա: Այլ դու յորժամ կայցես յաղօրս, մուտ ի սենեակ քո, եւ կաց յաղօրս առ Հայր քո ի ծածուկ, եւ Հայրմ քո որ տեսանել ի ծածուկ՝ հասուոցէ քեզ յայտնապէս: ...Չի զիտէ Հայրմ ձեր ինչ պիտոյ է ձեզ, մինչեւ ձեր խնդրեալ ինչ իցէ ի նմանէ» (Մատթ. 6:5-9):

Աղօրքը մարդուն հոգեւոր կեանքին մէջ ամենէն էական շարժիչն է: Երէ աղօրքը դադրի մէր մէջ, ապա կը փիի մեր մէջ նաեւ հոգեւոր այն տաճարը, ուր պիտի զգանք ու ապրինք Աստուծոյ ներկայութիւնը: Բայց աղօրքը չենք կատարեր ի ցոյց մարդկան: Աղօրքը անհատին հոգին բխում առած խօսքն է ուղղուած Աստուծոյ: Ներանձնական այս զգացողութիւնը շուկայի վրայ դուրս հանելու համար չէ եւ ոչ ալ մարդկանց զարմանք պատճառելու առիք մը: Աղօրքը մարդուն հոգեւոր կեանքին մէջ խոհական այն պահն է, երբ ներքին աճ մը կ'ապրինք այն իմաստով, որ ուղղակի կը զօանք, որ մեր քայլերն առաջնորդողը Աստուծ Ինք է եւ մեր կեանքի ճանապարհը լուատորողը Քրիստոսի Աւետարանի լոյս պատգամներն են:

Աղօրքի կեանքը անհրաժեշտութիւն մըն է իրաքանչիրիս համար: Խսկ երէ պարպուած ենք աղօրքն, ապա հոգեւոր կեանքի տեսանկիւնէն դիտուած բռպիկ ենք ու հոգիով աղքատ եւ ի վիճակի չենք մարդկանց հոգիներուն լոյս եւ միսիքարութիւն բերելու:

Սեր աղօրքներուն համար մենք հատուցում ու վարձատրութիւն պիտի ստանանք Աստուծոյ կողմէ:

Ուրեմն, մշտապէս ու միասնաբար բոլորս աղօքենք եւ լուսաւորենք մեր հոգիները Աստուծոյ սիրովն ու իմաստութեամբ: Աղօքի կեանքին մէջ ըլլանք զուսպ եւ բանանք մեր սիրտը անկեղծ խօսքով կապուելու Աստուծոյ հետ, որ կարդայ ծածուկները մեր ներքին կութեան ու սրբութեամբ օրինէ մեզ:

10 Փետրուար, 2013

San Jose

ՕՐ ԵՐՐՈՐԴ

«Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո: Եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի. Չհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր. եւ քո՞ն մեզ պարտախս մեր, որպէս եւ մեր բողոքմք մերոց պարտապանաց: Եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկես զմեզ ի չարէն» (Մատթ. 6:10-13):

Կատարեալ աղօքնն է Տէրունական աղօքքը, որուն մէջ ամփոփուած են այն բոլորը ինչ կը փնտունք ու կը կարդանք Եկեղեցւոյ բոլոր աղօքներուն մէջ: Աղօքք մը, որ յստակօրէն կը թելազրէ, ուր պիտի ըլլայ մեր դիմումը եւ թէ որուն կամքը պիտի կատարենք: Աղօքք մը, որուն միջոցով կը ներկայացնենք մեր ամենօրեայ կարիքները Աստուծոյ եւ կը խնդրենք Անոր առաջնորդութիւնը, որպէսզի հեռու մնանք փորձութիւններէն:

Տէրունական աղօքքը մեր կեանքի կողմնացոյցն է: Քրիստոսի շուրբերով արտասանուած այս աղօքքը աշխարհի մարդկանց հոգիները ի մի թերող գլխաւոր աղօքնն է, եւ աղրիւրը բոլոր աղօքներուն: Մեր քրիստոնէական ինքնութեան դրոշ տուող աղօքքն է «Հայր մեր»-ը եւ երբ ամէն օր կ'արտասանենք, ապա անտարակոյս մեր մէջ ծնունդ կու տանք նոր մարդուն: Հոգեւոր վերածնունդին տանող աղօքքն է «Հայր մեր»-ը: Ուրեմն, սորվինք եւ սորվեցնենք այն մեր մանուկներուն:

10 Փետրուար, 2013
San Jose

ՕՐ ՉՈՐՐՈՐԴ

«Եւ յորժամ պահիցէք, մի՛ լինիք իրրեւ կեղծաւորսմ՝ տրտմեալք, որ ապականեն զերեսս իրեանց, որպէս զի երեւեցին մարդկան թէ պահիցեն. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, այն իսկ են վարձք նոցա: Այլ դու յորժամ պահիցես, օծ զգլիս քո եւ լուա զերեսս քո, Զի մի՛ երեւեցին մարդկան իրրեւ զպահօղ, այլ՝ Հօրն քում ի ծածուկ, եւ Հայրն քո որ տեսանէ ի ծածուկ հատուցէ թեզ» (Մատք. 6:16-18):

Պահեցողութիւնը Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութեան ընթացքին կիրարկուող կարեւորագոյն գործողութիւն մըն է, որ ուրիշ բան չէ, երէ ոչ մեր ուտելու հաճոյքին որոշակի չափով զրկանք մը, որպէսզի մեր մէջ աւելի տեղ զրատէ հոգեւոր արժեքներու հանդեպ մտահոգութիւնը: Քրիստոնեայի կեանքին մէջ 48 օրերու պահեցողութիւնը միայն օգտակար ակտ մըն է: Աղօքք, պահք, հոգեւոր ընթերցումներ, բարի արարքներ, այս բոլորը մեր մէջ կը մշակեն քրիստոնեայի հոգեւոր կեանքը եւ որոշակի նկարագիր մը:

Պահեցողութիւն կատարող մարդկանց մօս պէտք է զարգանայ նաեւ այն մօտեցումը, որ այն կը վերաբերի մեր ներքին կեանքին: Այսինքն պէտքը չպիտի զզանք դիմացինը զարմացնելու մեր արարքով, որովհետեւ այդ ցուցադրական ակտ մըն է: Ային, ընդհակառակը, մեր արտաքինը զարդարենք եւ օծենք մեր ներսէն եկող լոյսվը, որն Աստուծոյ լոյսն է:

10 Փետրուար, 2013
San Jose

ՕՐ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

«Սի՝ զանձեր ձեզ զանձս յերկիր, ուր ցեց եւ ուտիծ ապականեն, եւ ուր գողը ական հատանեն եւ գողանան: Այլ զանձեցէր ձեզ զանձս յերկինս, ուր ոչ ցեց եւ ոչ ուտիծ ապականեն եւ գողանան, զի ուր զանձն ձեր են՝ անդ եւ սիրտը ձեր եղիցին» (Մատթ. 6:19-21):

Երկրի վրայ զանձեր դիզելը ժամանակավրեալ է: Մշտական զանձեր պիտի դիզելնը երկինքի մէջ, ուր ամէն ինչ ապահովուած է Աստուծոյ հովանիքին տակ: Երկինքն կտոր մըն է նաև ճարդկային հոգին, ուր պիտի լեցուի Աստուծոյ խօսքն ու շունչը, որուն առաջնորդութեամբ ալ պիտի առաջնորդենք ե՞ւ մեր կեանքը ե՞ւ մեր շուրջիններունը:

Երկրի վրայ հաւաքուած զանձերուն տէրը մենք չենք եւ կեանքն ալ այդ ցոյց կու տայ: Որովհետեւ նիւթական արժեքները ժամանցելի են եւ կորստական: Անժամանցելին՝ հոգեւորմ է ու բարոյականը, որուն պիտի ձգտինք եւ ներքին փափաքը պիտի ունենանք:

Ուրեմն, Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութեանը ընթացքին մեր մէջ խմորենք այս հոգեւոր զաղափարականը, որ մեզի կը պատզամէ Քրիստոս: Գանձեր դիզելնը երկինքի մէջ:

10 Փետրորիար, 2013
San Jose

ՕՐ ՎԵՅՑԵՐՈՐԴ

«Խնդրեցէք ճախ զարքայոթիւնն Աստուծոյ եւ զարդարութիւն նորա, եւ այդ ամենայն յաւելցի ձեզ: Մի՛ այսուհետեւ հոգայցէք վասն վաղուի, զի վաղիւն վասն իւր հոգասցի. շատ է առորն չար իւր» (Մատթ. 6:33-34):

Աստուծոյ արքայոթիւնն ու արդարութիւնը փնտնեցէք. այս է պատգամը Քրիստոսի: Այսօրուան մարդը ամեն ինչ կը փնտո՞ւ, բայց կը մոռնայ էականը, որն է փափաքը՝ փնտոելու Աստուծոյ ներկայոթիւնը իր էութեանը մէջ եւ ամենուրեք:

Աստուծոյ արքայոթիւնն ու արդարութիւնը մեր հոգեւոր կեանքէն դուրս իրավիճակներ չեն: Անոնք կը խմորուին մեր մէջ եւ կը տարածուին մեր բովանդակ կեանքին վրայ: Մենք մեր աղօրքի ու հոգեւոր կեանքին առաջնորդութեամբ պիտի ապրինք Աստուծոյ արքայոթիւնը ու արդարութիւնը: Տեսակետով մը աղօրքն ու պահեցողութիւնը մեզի տրուած հրաշալի միջոցներն են, ակնոցներն են, որոնց միջոցով կը տեսնենք ու կ'ըմբռչխնենք Աստուծոյ արքայոթիւնն ու արդարութիւնը:

Ուրեմն ամուր պահենք մեր մէջ հաւատքի գիտակցութիւնը, որպէսզի մեր կեանքն ապրինք Աստուծոյ արքայոթեան մէջ:

10 Փետրուար, 2013
San Jose

ՕՐ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ԱՐՏԱՔՍՈՎԱՆ ԿԻՐԱՎԿԻ

«Մուլք ընդ նեղ դուռն, քանզի ընդարձակ է դուռնն եւ համարձակ ճանապարհն որ տանի ի կորուստ, եւ քաղումք են որ մտանեն ընդ նա: Քանզի անձուկ է դուռնն եւ նեղ ճանապարհն որ տանի ի կեանս, եւ սակայք են որ գուանեն զնս» (Մատթ. 7:13-14):

«Նեղ դուռ»-ը մեզ կ'առաջնորդէ դեպի ճշմարիտ կեանք, որովհետեւ «Նեղ դուռ»-ով է ապահովագրուած մեր կեանքը: Աստուծոյ ձեռքերուն մէջ դրուած կեանքը ինքինը կ'արդարացնէ, որովհետեւ մեր խօաքն ու գործը կը դատնան ճշմարիտ արտայայտութիւնը Աստուծոյ պատգամներուն:

Ջրիստոս, երբ կը խօսի «Նեղ դուռ»-ի մասին, այդ կը վերաբերի Իր ընծայաբերուած կեանքին, պատարագումին եւ ընդիուած մինչեւ իսկ Իր խաչելութեան, որով եւ մահը պարտութեան նատնեց: Այս «Նեղ դուռ»-ը բառացիօրէն չըմբռնենք, քանզի այդ կը վերաբերի Ջրիստոսի Անձին: Անոր հետ ապրուած կեանքը ապահովագրուած է: Ջրիստոսի նմանակցութեամբ ապրինք մեր կեանքը, որուն պատգամը կը ստանանք ամեն օր, որպէսզի ապրինք արժենորեալ կեանք մը:

11 Փետրուար, 2013

Պրովէնք

ՕՐ ՈՒԹՆԵՐՈՐԴ

«Որ ոք լուծեցէ մի ինչ ի պատուիրանաց յայսցանէ ի փորունց եւ ուսուցէ այնպէս զմարդիկ՝ փոքր կոչեսցի յարքայութեան երկնից. իսկ ոք արասցէ եւ ուսուցէ, նա մեծ կոչեսցէ յարքայութեան երկնից. բայց ասեմ ձեզ, զի երեւ ոչ առաւելուցու արդարութիւն ձեր աւելի քան զդարացն եւ զփարիսեցուց, ոչ մտանիցէք յարքայութիւն երկնից» (Մատթ. 5. 19-20):

Քրիստոսի պատգամները կեանքի կոչողը անտարակոյն մուտք կը գործէ Երկնրի արքայութեանէն ներս: Բայց կայ հիմնական սկզբունք մը, որ պարտ են հետեւիլ բոլոր պատուիրաններուն: Մեր հոգեւոր կեանքին մէջ ախտի առատանայ արդարութիւնը, որպէսզի մեր էութեանը մէջ կատարեալին բարձրանայ նաև մեր քրիստոնեական նկարագիրը:

Երեւ օրական գէք մէկ աւետարանական պատգամով մը լուսաւորեցինք մեր հոգեւոր էութիւնը, ապա պիտի գայ ժամանակ, որ ինքնաստինքեան մենք մեզ պիտի զգանք երկնրի արքայութեան մէջ: Եւ արքայութիւնը իր ճանապարհորդութեան սկիզբը կ'առնէ այստեղ, այս երկրաւոր կեանքին մէջ ու կը շարունակէ իր երբը՝ Աստուծոյ ձեռքերուն մէջ:

11 Փետրուար, 2013
Պրայենք

ՕՐ ԻՆՆԵՐՈՐԴ

«Լուարով զի սսացս, ակն ընդ ական եւ ատամն ընդ ատաման: Այլ ասեմ ձեզ, մի կալ հակառակ չարին. այլ երէ որ ածիցէ ապտակ յաջ ծնոտի քո, դարձն նմա եւ զմեւսն: Եւ որ կամիցի որ դատել եւ առնոլ զշապիկս քո՝ քող ի նա եւ զբաճկոն քո: Եւ որ տարապարհակ վարիցէ զբեզ մղոն մի՝ երբ ընդ նմա եւ երկուս: Որում խնդրէ ի քէն՝ տուր եւ որ կամի փոխ առնոլ ի քէն՝ մի դարձուցաներ զերես» (Մատթ. 5:38-42):

Քրիստոս աշխարհ եկաւ օրենքը իր լրումին հասցընելու: Աւետարանական այս հատուածը ինքնին փորդիկ Աւետարան մըն է, որուն գործանականցումը մեր իսկ ձեռքերով պարտ ենք կեանքի կոչել:

«Սի կալ հակառակ չարին»: Քրիստոնեութիւնը ահազին քննադատութիւններու է ենքարկուած այս հիմնական զաղափարականին պատճառով: Սեզի հասած չարին դէմ պէտք է կենալ բարութեամբ: Այս ակտը պէտք է բարգմանել որպէս խոնարհութիւն: Քրիստոսի հոգին կ'ապրինք, երբ չարին պատասխանենք բարի խօսքով ու գործով:

11 Փետրուար, 2013
Պրայենք

ՕՐ ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ

«Լուարով ապաքէն զի ասացաւ, սիրեսցես զընկեր քո, եւ ատեսցես զընամին քո։ Այլ եւ ասեմ ձեզ. սիրեցէք զընամիս ձեր, օրինեցէք զանիծիչս ձեր, բարի արարէք ատելեաց ձերոց, եւ աղօրս արարէք ի վերայ այնոցիկ որ լլկեն զձեզ եւ հալածեն» (Մատթ. 5:43-44):

Ինչպէ՞ս կարելի է սիրել քշնամին։ Փաստօրէն, սիրել քշնամին կը բացատրէ տուեալ անձին մէջ գտնել Աստուծոյ ներկայութիւնը։ Ընկերները կը սիրենք շատ քնականօրէն, բայց քրիստոնեային պարտքը պիտի ըլլայ պայծառակերպել նաև քշնամին կեանքը։ Շատերուն համար կրնայ զարմանալի քուալ այս ակտը, բայց աղօքով ապրողը իր մէջ կը զգայ կոչումը՝ սիրելու բոլորին եւ իր յարգանքը ցոյց տալու ոչ միայն իր ընկերոց, այլև՝ ամեստիր բոլորին եւ ընդիուալ մինչեւ իսկ քշնամին։ Քրիստոս կը պատգամէ, որ մենք աղօրենք նաև մեր քշնամիներուն համար։ Մենք կը հաւատանք հաստատապէս, որ աղօրել քշնամին նկատմամբ խոր իմաստ մը ունի։ Այս պարագային ներազդեցութիւն մը կ'ունենանք տուեալ անձին կեանքին մէջ։

11 Փետրուար, 2013

Պրայէնք

ՕՐ ՏԱՄՆԵՒՄԵԿ

«Զի եղիջիք որդիք Հօր ձերոյ, որ յերկինս է զի արեգակն իւր ծագէ ի վերայ չարաց եւ բարեաց եւ ածէ անձրեւ ի վերայ արդարոց եւ մեղատրաց» (Մատթ. 5:45):

Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութեան լճացքին մենք մեր աղօքքի եւ ներհայեցողական կեանքի լճացքով կը դառնանք որդիները Աստուծոյ, որ չարին ու բարիին վրայ հաւասարապէս կը տարածէ արեւ եւ անձրեւ:

Ուրեմն 48 օրերու աղօքքի ու պահեցողութեան կարգապահ կեանքով մենք կը բարձրանանք առ Աստած: Այլ խօսքով, Հայր եւ որդի կապը կ'ամրապնդուի մեր մէջ, երբ մենք մեր աղօքքի ու պահեցողութեան կեանքով լոյս կը բաշխենք անխտիր բոլորին: Հայր եւ որդի յարաբերութիւնը նախապայման մըն է, որ աղօքքը արդինաւորուի: Այս գաղափարը շեշտուած է նաև Քրիստոսի քարոզած եւ պատգամած աղօքքին մէջ՝ Տերունական աղօքքին:

11 Փետրուար, 2013

Դրապենք

ՕՐ ՏԱՄՆԵՒԹԿՈՒ

«Զի երէ սիրիցէք զայնոսիկ որ սիրենն զձեզ զի՞նչ վարձը իցեն. ո՞չ ապարէն եւ մաքսաւորք զնոյն զործեն: Եւ երէ տայցէք միայն ողջոյն բարեկամաց ձերոց, զի՞նչ առելի առնիցէք. ո՞չ ապարէն մեղաւորք եւ մաքսաւորք զնոյն զործեն» (Մատթ. 5:45):

Քրիստոսի այս խօսքին մեջ է ամփոփուած Աւետարանը: Քրիստոս կը պատգամէ սիրել ոչ միայն մեր բարեկամները, այլ նաև այն մարդիկ, ովքեր շատ հեռու են մեզի բարեկամ դառնալու տեսանկիւնէն դիտուած:

Եւ իրօք տեսավետով մը մեր կոչումին պատասխանած կ'ըլլանք, երբ գիտենք խոնարիիլ բոլորին առջեւ: Քրիստոս երբ սկսաւ իր երկրատր կեանքի առաքելութիւնը, ան փատօրէն բոլորին համար դարձաւ սիրող Հայր, Հովիւր անխստիր բոլորին: Այս բացառիկ հանգամանքով ալ ան սուր քննադատութիւններու ենքարկուեցաւ փարիսեցիներէն եւ օրէնքի ուսուցիչներէն:

Ինչքա՞ն յարատենենք աղօքքի կեանքի մեջ, այնքա՞ն ես պիտի ընբռնենք խորիուրդը՝ սիրելու բոլորին:

11 Փետրուար, 2013

Պրապէնք

ՕՐ ՏԱՄՆԵԽԲԵՔ

«Արդ եղերոյք կատարեալք, որպէս եւ Հայրն ձեր
երկնաւոր կատարեալ է» (Մատթ. 5:48):

Քրիստոնեային կեանքի ճանապարհը՝ դիպի Աստ-
ած տանող ուղին է, կատարելութեան տանող կամուրջն
է: Քրիստոնեան կանչուած է դառնալու կատարեալ, ինչ-
պէս կատարեալ է մեր Երկնաւոր Հայրը:

Եկեղեցին՝ իր բոլոր աստիճանաւորումներով մեզ
կ'առաջնորդէ կատարելութեան: Մեծ Պահքի հոգեւոր
ճանապարհորդութեան ընթացքը պէտք է ապրիլ աղօրքի
ու պահեցողութեան կարգապահութեամբ, եթէ երբեմ կ'ու-
զենք մեր քրիստոնեական նկարագրի մեջ հաստատել
կատարելութիւնը:

11 Փետրուար, 2013
Պրովենտ

ՕՐ ՏԱՄՆԵՒՉՈՐՔՈՐԴ ԱՆԱՌԱԿԻ ԿԻՐԱՎԿԻ

Անառակի Կիրակին մեզի կը ներկայացնէ Աւետարանի ամենէն դիպուկ դասերէն մէկը: Անառակ Որդիին առակը, ուր մեզի կը ներկայացնի ընտանեկան կեանքի մը պատկերը, խորքին մէջ ան հայելին է նաև մեր կեանքին: Հայրը մեզի կը ներկայանայ որպէս գորովագործ ծնող, որ իր կրտսեր որդու նկատմամբ կը ցուցաբերէ ներողամտութիւն եւ աւագ որդիին կը խրատէ հասկնալու թէ ներողամտութիւնը իր կրտսեր որդու նկատմամբ կ'ուղղէ անոր քայլերը դէպի ուղիղ կեանք:

Անառակ Որդիին առակը ինքնին փոքրիկ չափով ներկայացնած Աւետարան մըն է եւ կամ ինչպէս ներկայացնած է ուկի Աւետարան մը, որովհետեւ նոյն առակէն մեզի հասնող պատգամները հոգիները կը կերպարանափոխեն:

*15 Փետրուար, 2013
Պրայենք*

ՕՐ ՏԱՆԵՒՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

«Եւ էին մերձ առ նա ամենայն մաքսատորք եւ մեղատորք լսել ի նմանէ: Տրտնջւին փարիսեցինքն եւ դպիրք եւ ասէին. ընդէ՞ր սա զմեղատորս ընդունի եւ ուտէ ընդ նոսս» (Ղուկ. 15:1-2):

Տեսէք թէ ինչպիսի մտայնութեան տէր են փարիսեցիք եւ դպիրներ, որոնք թէեւ օրէնքի ուսուցիչներ էին, բայց պատրաստ չէին ընկալելու Քրիստոսի առաքելութիւնը որպէս Աստուածորդին, որ եկած էր օրէնքին լրումը եւ ճշմարիտ մեկնաբանութիւնը տալու: Քրիստոս մեղատորներու հետ սեղանի շուրջ կը գտնուիր, որովհետեւ կը միտէր անոնց առաջնորդել դէպի ճշմարիտը: Ահա նոյն ոգին է որ կը դրսեւորէ նաև անառակ որդիին հայրը, ուր սիրով կը վերահաստատէ իր նախսկին փառքին ու իշխանութեանը մէջ: Հետեւաբար, տեսակէտով նը նաքասատրներն ու փարիսեցիները, ինչպէս անառակի աւագ եղբայրը, նեղմիտ ու նախանձ մարդիկ էին: Իսկ քրիստոնեութիւնը կը մերժէ նախանձը, որովհետեւ այդ արմատն է ամենայն չարեաց:

15 Փետրուար, 2013

Պրովէնք

ՕՐ ՏԱՄՆԵՒՎԵՑԵՐՈՐԴ

«Ասաց առ նոսա զառակս զայս. ո՞վ որ իցէ ի ձեմց մարդ որոյ իցէ հարիսր ոչխար, եւ կորուսանիցէ զմի ի նոցանէ, ո՞չ բողոքու զիննոտին եւ զինն յանապատի, եւ երրայցէ զիետ կորուսելոյն, մինչեւ զտանիցէ զնա. Եւ իր-թեւ զտանէ, դնէ զնա ի վերայ ուսոց իւրոց խնդարով, եւ երրայ ի տուն, կոչէ զբարեկամն եւ զդրացին, եւ ասէ ցնոսա. ուրախ եղերուք ընդ իս, զի զսի զոշխարս իմ զկորուսեալ: Ասեմ ձեզ, զի այսպէս է ուրախութիւն յերկինս վասն միոյ մնդառքի որ ապաշխարիցէ՝ քան վասն իմնատն եւ իմն արդարոց որոց չիցէ պիտոյ ապաշխարութեան» (Ղուկ. 15:3-7):

Ոմանց համար գուցէ զարմանալի կը բուի, բայց ճշմարտութիւնը այն է, որ Աստուծոյ աչքին «կորուսեալ մէկ ոչխարն» անզամ կարեւոր է եւ սիրելի: Ուրեմն նոյնն է պարագան նաև ընտանեկան կեանքի մէջ եւ եկեղեցին ներս, երբ Հայրը մեզի համար եւս պատրաստ է իր կեանքը զոհելու: Սա կը բացատրէ նաև այն հանգամանքը, որ Աստուծոյ սէրը հաւասարապէս բոլորին համար է: Բայց նախապայման է, որ ունենանք զդշումի պահը Աստուծոյ ներկայութեան եւ խոստումը կատարենք հետեւելու Աստուծոյ պատուիրաններուն:

15 Փետրուար, 2013

Պրոպելնը

ՕՐ ՏԱՄՆԵՒԹՅՈԹՆԵՐՈՐԴ

«Կամ ո՞վ իցէ կին, որոյ իցեն դրամք տասն. եւ երէ կորուսանիցէ դրամ մի, ո՞չ լուցանիցէ ճրագ եւ ածիցէ առել ի տան, և խնդրիցէ ստւազ, մինչեւ գտանիցէ. եւ իրեւ գտանէ, կոչէ զբարեկամն եւ զդրացին եւ ասէ. Ուրախ լերուք ընդ իս, զի գտի զդրամն իմ զոր կորուահ: Այնպէս, ասեմ ձնեց, ուրախութիւն եղիցի առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ ի վերայ միոյ մեղատրի որ ապաշխարիցէ» (Ղուկ. 15:8-10):

Եթք կորսուածը կը գտնենք ուրախութիւնը միայն մերը չէ, այլև՝ մեր շուրջիններունք: Կորսուածը գտած թլալով կ'ուգենք մեր հոգեւոր ուրախութեանը հալորդ դարձրնել նաև մեր բարեկամներն ու դրացինները: Չէ որ նոյնը կատարեց նաև անառակի հայրը, որ մեծ խնճոյք սարքեց, դրակազի ամրոխը մասնակից դառնար իր տան ուրախութեանք: Բայց այս ուրախութիւնը պիտի տարածուի նաև երկրի ասհմաններէն անդին, մինչեւ իսկ Աստուծոյ հրեշտակները պիտի ունենան նոյն վայելքը երբ տեսնեն, որ մեղատր մը կ'ապաշխարէ իր մեղքերուն համար:

15 Փետրուար, 2013

Պրայենք

ՕՐ ՏԱՄՆԵՒՈՒԹՆԵՐՈՐԴ

«Հայր մեղայ յերկինս եւ սոաջի քո» (Ղուկ. 15:18):

Եթք անկեղծ բառերով մեր սրտի զգացումները կ'առաքենք առ Աստուած, ապա այդ նոյն բովելին եւեք կ'ապրինք հոգեւոր վերածնունդը: Որովհետեւ մեր ու Արարին Աստուծոյ միջեւ կապը կ'ամրապնդուի, եթք անկեղծ աղօքքով կը բանանք մեր հոգիին ծալքերը եւ ներքին փափաքք կ'ունենանք ընդունելու Աստուծոյ շնորհն ու ինաստութիւնը: Այս է նաև ամբողջ նպատակը Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութեան:

15 Փետրուար, 2013

Պրովենք

ՕՐ ՏԱՄՆԵՒԻՆՆԵՐՈՐԴ

«Ասեց հայրն ցծառայս իր. վաղվաղակի համեր զպատմուճանն առաջին. Եւ ազուցէք նմա, Եւ տուր զմատանին ի ձեռս նորա, Եւ կօշիկս յոտս նորա...» (Ղուկ. 15: 22):

Երբ կ'ապաշխարենք, ապա Աստուած մեզ կը հաստատէ մեր նախկին փառքին ու իշխանութեանը մէջ: Անառակ որդիին վերահաստատուեցաւ իր նախկին իրաւասութեանց մէջ, երբ իր հայրը գուրգուրալից իր ձեռքերը լայն բացաւ եւ զինք բնդուենց: Ան իրահանգեց իր ծառաներուն, որ իր կտսեր որդիին հազցնելին առաջին պատմուճանը, մատանին ու կօշիկները:

Երանելի են այն մարդիկ, որ քաջութեամբ ու համարձակ իրենց սիրտը կը բանան Աստուծոյ եւ կը խստովանին իրենց մեղքերը: Այդպիսիք, իրենց կեանքը կ'ուղղեն Աստուծոյ արքայութենին ներս:

15 Փետրուար, 2013

ՊրոպԼեն

ՕՐ ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ

«Որդեակ, զու հաճապազ ընդ իս ես, եւ ամենայն որ իմ է՝ քո է. այլ ուրախ լինել եւ խնդալ պարտ էր, զի եղբայր քո այս մեռեալ էր եւ եկեաց, կորուսեալ էր՝ եւ գտա» (Ղոկ. 15:31-32):

Կեանքի մեջ պէտք չէ ըլլալ նախանձ: Նախանձ ոգին մեր հոգեւոր կեանքը մահուան կը դատապարտ: Անառակին աւագ եղբօրք ուղղուած խօսքերը իր հօր կողմէ պարզ են ու յստակ. «Թիտք էր ուրախանալ. որովհետեւ քու այս եղբայրը մեռած էր եւ կեանք առաւ, կորսուած էր եւ գտնուեցաւ»:

Ո՞վ է այն ծնողը, որ այսպիսի վերաբերմունքով չպիտի դիմեր իր զակին: Հայրը քախանձազին կը դիմէ իր աւագ որդուն, որ նախանձը արմատախիլ ընէ իր մեջ եւ զիտակցի կատարուածին:

*15 Փետրուար, 2013
Պրայենք*

ՕՐ ՔՍԱՆՄԵԿԵՐՈՐԴ

«Տուր զհամար տնտեսութեամ քո» (Ղուկ. 13:2):

Կեանքը՝ Աստուածատուր տնտեսութիւն մըն է, որուն համար հաշուետու ենք: Իրաւունքը չունիմք կեանքն ապրելու պատահականօրէն, այլև պարտ ենք տրուած կեանքի հանդեպ ըլլալու պատասխանատու և նոյնիսկ վայրկեաններով արժեւորելու տրուած կեանքը:

Մեր ապրած կեանքին մէջ պատասխանատու և հաշուետու ենք բազում այլ տնտեսութեանց, պաշտօններու, որոնք պարտ ենք վարել ազնուութեամբ և գիտակից վարքով:

Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութեան մեզի հաղորդած իրաշալի պատգամներէն մէկն է նաև կեանքի նկատմամբ հաշուետու կեցուածք մը որդեգրելու ընթացքը: Մեզի տրուած տնտեսութեանց մէջ մեզի վստահուած մեծագոյնը՝ կեանքն է, որուն համար հաշուետու ենք:

18 Փետրուար, 2013

Դրազա

ՕՐ ՔՍԱՆԵՐԿՐՈՐԴ

«Եւ զովեաց տէրմ զտնտեսն անիրաւութեան, զի իմաստութեամբ արար. զի որդիք աշխարհիս այսորիկ իմաստնագոյմ են քամ զորդիս լուսոյ յազգս իրեանց» (Ղոկ.14:8):

Շատ զգոյշ պիտի ըլլանք թէ ինչպէս կը մեկնաբանենք այս առակը: Տէրը բնական է չքաջալերեց անիրաւ տնտեսը, բայց միայն իր անդրադարձումի պահը: Տէրը Իր զնահատանքը կ'ուղղէ նաև բոլոր անոնց նկատմամբ, որոնք իրենց գործած մեղքերուն նկատմամբ կ'ունենան զղումի ու անդրադարձումի պահը:

Զղում եւ անդրադարձ, այս երկուքը կարեւոր հանգամանքներ կը ներկայացնեն քրիստոնեայի հոգեւոր կեանքին մէջ: Երէ մեր մէջ կորսնցնենք այս հոգեւոր իմաստութիւնը, ապա անընդհատ մեղքի մէջ կը մնանք:

18 Փետրուար, 2013
Պրագա

ՕՐ ՔՍԱՆԵՐԵՔԵՐՈՐԴ

«Որ ի փոքուն հաւատարիմ է՝ եւ ի բազմին հաւատարիմ է, եւ որ ի փոքուն անիրաւ է՝ եւ ի բազմին անիրաւ է» (Ուոկ. 16:10):

Հաւատարմութիւնը նկարագրի զիծ է: Եւ բնական-օրէն երե երբեք փոքր պարտականութեան նկատմամբ հաւատարմութիւն չցուցաբերենք, ապա մեզի պիտի չվստահուի նաև մեծ պատասխանառութիւն: Ուրեմն էականը այն է, որ մենք մեր մէջ մշակենք հաւատարմութեան զգացողութիւն եւ գիտակցութիւն մեզի վստահուած բոլոր պարտականութեանց նկատմամբ: Քրիստոնեայի կեանքի կարեւորագոյն յատկանիշներէն մէկն է այս եւ արժէ աղօքքով կեղրոնանալ այս կարեւոր պատգամին վրայ եւ զայն իրազործել մեր կեանքի մէջ:

18 Փետրուար, 2013

Պրագա

ՕՐ ՔՍԱՆՉՈՐԲՈՐԴ

«Ոչ որ ծառայ կարէ երկուց տերանց ծառայել. զի երէ զմին ասիցէ, եւ զմեւսն սիրիցէ. կամ զմին մեծարիցէ, եւ զմեւսն արհամարիիցէ. ոչ կարէ Աստուծոյ ծառայել եւ մամոնայի» (Ղուկ. 16.13):

Ինչպէս կարող ենք երկու տիրոջ ծառայել. Աստուծոյ եւ մամոնային: Արդարեւ, ճշմարիտ Տէրը՝ Աստուծ Ինք է եւ այլ իմաստով «տէրը» մամոնան է: Մենք մեր ծառայութիւնը կ'ընծայենք յափստենական Աստուծոյն, որ Արարիչն է տիեզերքի, եւ որ աշխարհ ուղարկեց Իր Սիածին Որդին մարդկանց հոգիներու փրկութեանը համար: Ճշմարիտ ծառայութիւնը Աստուծոյ ընծայուածն է, իսկ մամոնային տրուածը չի կրնար քարգմանուիլ նոյն ձեւով: Քանզի Աստուծ մեզի կը ներկայանայ որպէս Շամապարիլ, ճշմարտութիւնն ու Կեանքը (Յովհ. 14:6):

18 Փետրուար, 2013

Պրագա

ՕՐ ՔՍԱՆՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

«Դուք եք որ արդարացուցանիցեք զանձինս առաջի մարդկան, սակայն Աստուած գիտէ զիրտս ձեր. զի որ առաջի մարդկան բարձր է՝ պիղծ է առաջի Աստուածոյ» (Ղոկ. 16:15):

Աստուած կը կարդայ անխտիր բոլորի սրտերը: Ոչինչ ծածուկ կը մնայ Աստուածոյ աշքին, քանզի Աստուած ամենազօր ու ամենակարող է: Ինչ որ մեր աշքին բարձր կը բուայ կամ հաճելի, ապա վիտի զգուշանանք, որովհետեւ ոչ անպայմանօրէն այդ է հաճելին Աստուածոյ աշքին: Կատարեալը Աստուած է եւ Ինք գիտէ թէ, ո՞րն է ընդունելին ու հաճելին:

Ուրեմն, քաջ գիտակցինք, որ Աստուած կը կարդայ բոլորիս սրտերը: Բայց վախի զգացումը չունենանք, այլ ընդհակառակը ուրախութեամք ընդունինք այս ճշմարտութիւնը:

18 Փետրուար, 2013

Պրագա

ՕՐ ՔՍԱՆՎԵՑԵՐՈՐԴ

«Եւ ասեմ առաքեալքն ցՏէր. յատել մեզ հաւատս: Եւ ասէ Տէր. եթէ ունիցիր հաւատս քան զհատ մանանխոյ, եւ ասիցիր քրենոյս այսմիկ, խլեաց եւ տնկեաց ի ծովու, եւ հնազանդեսցէ ձեզ» (Ղուկ. 17:5-6):

Հաւատքը՝ մարդուն հոգեւոր կեանքի սլաքն է: Առանց հաւատքի կեանքն ուղղութիւն չունի եւ աննպատակ իր ընթացքը կը շարունակէ: Մինչ հաւատքով ապրուած կեանքը հրաշքներ կը գործէ: Մեզմէ ամէն մէկը ինքինք բող ընդունի որպէս մանանեխի հատիկը եւ այն ժամանակ պիտի հասկնայ թէ ինչպէս լեռները կրնայ շարժել: Ուրեմն աղօքքով լեցնենք մեր կեանքը, որ պիտի ըլլայ ինչպէս ձեք կանքեղին մէջ:

18 Փետրուար, 2013

Դրազա

ՕՐ ՔՍԱՆԵՕԹՆԵՐՈՐԴ

«Զգոյշ կացէք անձանց, եթէ մեղիցէ եղրայր քո,
սաստեա նման. Եւ եթէ ապաշխարիցէ, քող նմա: Եւ եթէ
եօրն անզամ մեղիցէ քեզ, Եւ եօրն անզամ դարձէ ի քեզ
Եւ ասիցէ, ապաշխարեմ, քողցես նմա» (Ղուկ. 17:3-4):

Մարդկութեան մեծագոյն առաքինութիւններէն է ներողամտութիւնը Եւ քրիստոնեական վարդապետութեան առանցքը անտարակոյս: Ահաւասիկ ինչպիսի պատգամներ կը հաղորդէ. Մեծ Պահքը իլրաքանչիր հաւատացեալին, երբ աւետարանական պատգամներով կը լուսաւորուի մեր ողջ էութիւնը Եւ մեր հոգեւոր կեանքը կը դառնայ ճշմարիտ, երբ կ'ուզենք կեանքն ապրիլ Քրիստոսի հետ:

Մեծ Պահքի չորրորդ շաբաթուան աւարտին կը հասնինք ներողամտութեան պատգամին հաղորդութեամբ:

21 Փետրուար, 2013
Ար. Էջմիածին

ՕՐ ՔՍԱՆՈՒԹՆԵՐՈՐԴ ԴԱՏԱՄՈՐԻ ԿԻՐԱՎԿԻ

«Պարս է յամենայն ժամ կալ նոցա յաղօրս և մի՛ ձանձրանալ» (Ղուկ. 18:1):

Մեծ Պահքի հինգերորդ Կիրակին նուիրուած է աղօքքի կարգապահութեան: Որովհետեւ աղօքքը կ'արդինաւորուի երբ այդ մնայուն հոգեւոր վիճակ մըն է մեր մէջ, որուն դրսեւորումը պիտի ըլլայ անձանձրոյք:

Քրիստոս մշտապէս աղօքեց և Իր աշակերտներուն առաջնորդեց աղօքքի կեանքի: Վարդապէտի աղօքանուեր կեանքը դարձաւ մտատիպարը Իր աշակերտներուն և նոյնը նաև մեզի համար: Իսկ աղօքքը պէտք է իր արտայայտութիւնը գտնէ մեր կեանքին մէջ գործնապէս, ինչպէս եղաւ պարագան այրի կնոջ, որ յարատեւեց և նոյնիսկ գութը շարժեց անիրաւ դատաւորին:

21 Փետրուար, 2013

Up. Էջմիածին

ՕՐ ՔՍԱՆԻՆՆԵՐՈՐԴ

«Լուարոք, զինչ դատաւորմ անիրաւութեան սալը: Իսկ Աստուած ո՞չ առնիցէ զվրէժխնդրութիւն ծառայից իւրոց որ աղաղակեն առ նա ի տուէ եւ ի զիշերի, եւ երկայնամիտ միայն լինիցի առ նոսա» (Նուկ. 18:6-7):

Երէ անիրաւին գութը շարժեցաւ այրի կնոջ բախանձագին աղօրքներով, ապա ինչքան մեծ է գութն ու ողորմնիւնը Աստուածոյ, երէ անշուշտ աղօրքով կը դիմենք առ Աստուած եւ յարատեւօրէն այդ ներքին կապը կը զգանք Արարչին հետ:

Տերը համբերող է եւ կը լսէ բոլորիս աղօրքի ձայնը եւ անտարակոյս կը պատասխանէ մեր խնդրանքներուն ոչ անպայմանօրէն սակայն մեր իմացածին պէս: Քանզի մեր աղօրքի իմաստը կը կորսուի, երէ մենք ակնկալութիւններով կը կատարենք մեր աղօրքները:

21 Փետրուար, 2013
Մր. Էջմիածին

ՕՐ ԵՐԵՍՈՒՆԵՐՈՐԴ

«Հսկ Որդի Մարդոյ եկեալ՝ գտանիցէ՞ արդեօք հաւասս յերկրի» (Ղուկ. 18:8):

Քրիստոսի այս խօսքը դիպուկ է եւ մարտահրաւեր մըն է ուղղուած բոլորիս, որպէսզի հաւատքով սնուի մեր հոգեւոր կեանքը եւ միշտ պատրաստ լլանք գործնապէս ցոյց տալու մեր հաւատքին տարողութիւնը: Քանզի Աստ-ած կը քննէ մեր սրտերուն խորքերը եւ ամէն օր կը մնանք հաշուեսու մեր հաւատքի կեանքին համար: Այս իմաստով այրի կնոջ կերպարը լաւագոյն օրինակ մըն է, ան չընկրկեցաւ եւ գործնապէս ցոյց տուաւ իր քաջութիւնը եւ աղօրքին արտայասութիւնը:

Եւ եթէ մենք եւս ապրինք այս օրինակով, ապա մեր քրիստոնեական կեանքը դրսեւորած կ'ըլլանք դրականօրէն:

21 Փետրուար, 2013

Ար. Էջմիածին

ՕՐ ԵՐԵՍՈՒՆՍԼԿԵՐՈՐԴ

«Զի ամենայն որ բարձրացուցանիցէ զանձն իր՝ խոնարհեսցի. եւ որ խոնարհեցուցանէ զանձն՝ բարձրացի» (Ղուկ.18:14):

Խոնարհութեան գերազոյն կերպարը Քրիստոս է եւ Իր խօսքը պատգամէ աւելի պայման մըն է՝ ուղղեալ բոլորիս, որպէսզի կեանքի մէջ ըլլանք խոնարի եւ համեստ: Պատգամին հետեւելով ինքնատինքեան կը բարձրանանք Աստուծոյ աշքին եւ նոյն ձեռով նաև մարդկանց մօս:

Եւ իրօք լճկերութեան կեանքին մէջ բոլոր անոնք որոնք կորսնցուցած են այս բարոյական զիծը, կարծէք մերժուած են մարդկանց կողմէ եւ յարգանքը այդպիսիներուն նկատմամբ նուազած է:

Ուրեմն ըլլանք խոնարի հոգով եւ սրտով:

21 Փետրուար, 2013

Up. Էջմիածին

ՕՐ ԵՐԵՍՈՒՆԵՐԿՐՈՐԴ

«Խոյլ տուք մանկտոյդ զալ առ իս, եւ մի՛ արգելուք զղոսսա, զի այլպիսեացդ է արքայութիւն Աստուծոյ: Ամէն ասեմ ձեզ որ ոչ ընդունիցէ զարքայութիւն Աստուծոյ իրեւ զմանուկ, ոչ մոցէ ի նա» (Ղուկ. 18:16-17):

Աստուծոյ արքայութիւնը մանուկներուն համար է, որովհետեւ ամոնց սիրտն ու հոգին մաքուր է: Ուրեմն մանուկի մը հոգին պիտի ապրեցնենք մեր մէջ, որպէսզի արժանի դառնանք Աստուծոյ արքայութեան: Աւետարանը մեզի կ'աւանդէ բոլոր նախապայմանները, որպէսզի դառնանք ճշմարիտ քրիստոնեայ եւ մուտք գործենք Աստուծոյ քագաւորութենէն ներս: Ուրեմն, իրաւելը տրուած է մեզի եւ մեզի կը մնայ ընտրութիւնը կատարել: Ահա թէ ինչպիսի քաջութիւն կը շնորհէ մեզի նաև աղօքքի կեանքն ու պահեցողութիւնը:

21 Փետրուար, 2013
Մթ. Էջմիածին

ՕՐ ԵՐԵՍՈՒՆԵՐԵՔԵՐՈՐԴ

«Վարդապետ քարի, զի՞նչ զործեցից, զի զկեանսն յալիտենական ժառանգեցից: Ասէ ցնա Յիսուս. Զի՞՞ասէս զիս քարի չիք որ քարի քայց մի Աստուած» (Ղուկ. 18:18-19):

Յալիտենական կեանքը ժառանգելու մտահոգութիւնը պիտի ունենայ ամէն մի քրիստոնեայ: Իսկ անոր համար հարկ է բոլորանուեր կեանք: Աստուծոյ եւ մեր Եկեղեցու հայրերու աղօքքներուն մէջ առկայ քառը հոգեւոր այդ իրավիճակի համար յանձնառութիւնն է: Շնորհալի Հայրապետի աղօքքի քառերը պիտի կարողանանք դարձնել մեր աղօքքը «Քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ... դու հոգա եւ պատրաստեա զպէտս հոգւոյ եւ մարմնոյ իմոյ»:

21 Փետրուար, 2013
Up. Էջմիածին

ՕՐ ԵՐԵՍՈՒՆՉՈՐԾՈՐԴ

«Մեւս եւս պակաս է քեզ զամենայն ինչ զոր ունիս վաճառեա եւ տուր աղքատաց, եւ ունիցիս զանձս յերկինս, եւ եկ զկնի իս» (Ղուկ. 18:22):

Հետեւիր ինձ. այս է պատգամը Քրիստոսի: Մեզմէ ոչ ոք կատարեալ է, ոք ունենայ մասն յանձնառութեան մը իրազործումը կատարելապէս: Բայց ձգտումը պիտի ունենանք: Հոգ չէ թէ որպէս մարդ տկար ենք էութեամբ եւ կրնանք ձախողիլ, բայց էականը այն է, ոք խորապէս ըմբռնենք Քրիստոսի պատգամը եւ անրնդիատ փորձենք կեանքի կոչել այդ: Ինչքան դժուար է մարդուն համար իրաժարիլ իր նիրական ունեցուածքն եւ հետեւիլ ամբողջապէս Քրիստոսի: Հոգեւոր ներքին բախումներուն մէջ յաղբելու պայմանն է աղօքքով ապրուած կեանքը:

21 Փետրուար, 2013
Up. Էջմիածին

ՕՐ ԵՐԵՍՈՒՆՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

ԳԱԼՍՏԵԱՆ ԿԻՐԱՎԿԻ

«Վարդապետ, ո՞ր պատուիրանն է մեծ յօրենս. Եւ Յիսուս ասէ ցնա. Սիրեսցես զՏէր Աստուած քո յամենայն սրտէ քումնէ, յամենայն անձնի քումնէ, և յամենայն մտացքնց: Այս է մեծն, և առաջին պատուիրան» (Մատթ. 22: 37-38):

Գալստեան Կիրակիին խորհուրդը իր Էութեամբ կը բացատրէ. Քրիստոսի Մարդեղութիւնը: Աստուածորդին երկինքն երկիր իջաւ մարդկանց հոգիներու փրկութեանը համար, որպէսզի Իրմով բարձրանայինք առ Աստուած: Հետեւաբար Քրիստոս Ինք ճանապարհն է մեր առջեւ բացուած, մեր կեանքն առաջնորդելու համար առ Աստուած: Գալստեան Կիրակիին, փաստօրէն մեր մէջ կը վերահաստատէ հոգեւոր կեանքի այն մակարդակը, որ մենք պարտ ենք մեր կեանքն ուղղորդելու մշտապէս առ Աստուած: Ահա այս իմաստն ալ Քրիստոս մեզի կը պատզամէ զԱստուած սիրելու ամբողջ սրտով, ինչպէս Ինք հաստատեց նոյն Հայր Աստուծոյ նկատմամբ:

1 Մարտ, 2013

Օրլուն

ՕՐ ԵՐԵՍՈՒՆՎԵՑԵՐՈՐԴ

«Եւ երկրողն՝ ճման սմին. Այրեսցես զբնկեր քո իրեն զանձն քո: Յայս երկու պատուիրան ամենայն օրէնք եւ մարգարէք կայսենալ կան» (Մատթ. 22: 39-40):

Աստուածադիր պատուիրանն է սա, որ մեր սէրը ցուցաբերենք մեր ընկերոջ նկատմամբ, այնպէս, ինչպէս մեր անձը պիտի սիրէինք: Եւ իրօք, ո՞ւր է իմաստը մնացեալ օրէնքներուն եւ մարգարէորեանց. «Երէ երբեք ի վիճակի չենք մեր իսկ կեանքի օրինակով ըլլալու հետեւող օրիստոսի կեանքին: Աստուծոյ հանդէալ մեր սէրը պիտի արտայայտուի գործնապէս, երբ մեր շուրջինները գիտենք սիրել եւ նուիրուիլ անոնց: Սա որիշ բան չէ, երէ ոչ ի վերուստ մեզի տրուած շնորհներուն բաժնեկից դարձնելը մեր նմաններուն նկատմամբ:

Պահել այս պատուիրանը, կը նշանակէ աղօքել:

1 Մարտ, 2013

Oryenut

ՕՐ ԵՐԵՍՈՒՆԵՈԹՆԵՐՈՐԴ

«...Եւ ամեներին դուք եղբայր եք» (Մատթ. 23:8):

Իրօք քրիստոնէական հաւատքի մէջ հաստատուն մնացող անձինք իրար եղբայրներ կը համարուին, որովհետեւ կը բաժնն նոյն հաւատքի սկզբունքները: Իսկ երբ նոյն հաւատքով ապրողները միմեանց հետ հասարակաց վայրի մը մէջ են, այս ժամանակ կը կառուցեն հոգեւոր եկեղեցին, ապրող ու շնչող եկեղեցին, ուր ներկայ է նաև մեր մէջ Քրիստոս՝ Աստուածորդին, աղքիւրը նոր կեանքին:

Աղօրող հաւատացեալը իր հոգու մէջ կը լսէ. Քրիստոսի այս պատգամը՝ «...Եւ ամեներին դուք եղբայր եք»:

1 Մարտ, 2013

Օքլինա

ՕՐ ԵՐԵՍՈՒՆՈՒԹՆԵՐՈՐԴ

«Եւ մեծն ի ձևաց եղիցի ձեզ սպասաւոր» (Մատք. 23:11):

Մեծը՝ սպասաւորն է: Մեծութիւնը՝ խոնարհութեան մէջ կը կայանայ: Խոնարհութեան գերազոյն կերպարը Քրիստոս է: Քահանայութեան կոչուածներս սպասաւորներ ենք: Քրիստոնեայ հաւատացեալին ուրախութիւնն ալ կը կայանայ սպասաւորութեան մէջ, որովհետեւ ով ծառայել գիտէ, ապա այդպիսին կեանքով կը ներշնչէ իր դիմացինին: Ծառայողը պիտի գիտակցի նաև, որ իր կողմէ կատարուած ակտը ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ աստուածային սիրոյ բաշխումը:

*1 Մարտ, 2013
Օրլուն*

ՕՐ ԵՐԵՍՈՒՆԻՆՆԵՐՈՐԴ

Սրբութիւնը աղօքքներ ծնած կեանքի ուղին:

Աղօքքը մարդուն կեանքը եւս կը տանի դէպի արքութիւն: Եւ ի՞նչ է սրբութիւնը, եթէ ոչ Աստուծոյ ներկայութիւնը բացատրող հոգեւոր այն վիճակը, որուն կը ձգտի քրիստոնեայ հաւատացեալը: Պիտի աղօքենք, որպէսզի սրբութինք: Պիտի սրբութինք, որպէսզի զգանք Աստուծոյ ներկայութիւնը եւ միութիւն մը հաստատենք Աստուծոյ հետ:

Քրիստոնեայի կեանքին նպատակը պիտի ըլլայ աղօքքով առաջնորդուիլ, որպէսզի մեր կեանքը ներդնենք Աստուծոյ ձեռքերուն մէջ: Ահա այդ ժամանակ պարպուած նիւթին պաշտամունքէն, խոնարհումով պիտի պաշտենք զԱստուծ եւ կեանքի այդ ընթացքը պիտի դարձնենք ներշնչումը մեր շուրջիններուն:

13 Մարտ, 2013

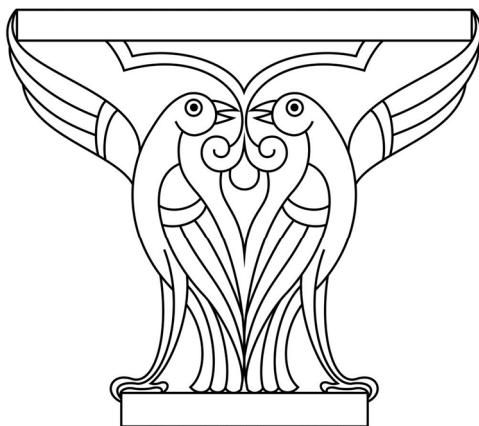
ՔԱՌԱՍՈՒՆԵՐՈՐԴ

Կեանքը փոխատուոթիւն մըն է:

Իրօք կեանքը Աստուծոյ կողմէ փոխատուոթիւն մըն է: Կեանքը ճարտարապետելու նուիրական պարտականութիւնը ունինք, մանաւանդ այն պատճառին համար, եթի մեր կեանքը ուղղորդող հրաշալի պարզեւ մը տրուած ունինք, որն է Քրիստոսի Աւետարանը:

Եթէ այս գիտակցութիւնը մեր մէջ նուազի, ապա իցիւ թէ կարողանանք կեանքը իմաստաւորել: Ուրեմն այնպէս ապրինք կեանքը, որ մեր ողջ էութիւնը լուսաւորենք, Աւետարանական պատգամները եւ աւելին՝ մեզի տրուած կեանքը վերառաքենք առ Աստուծած աւելի գեղեցկացած: Նոյնն է պատգամը նաև Գալստեան Կիրակիին եւ ամոր յաջորդող շաբաթուան բոլոր օրերուն: Ինքնին արդէն Գալստեան Կիրակիին խորհուրդով մեր մէջ կը խորանայ Աստուծորդու կեանքին առաքելութիւնը:

14 Մարտ, 2013

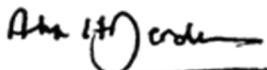
The Lenten Journey... A Walk with God

In recent years, we drafted and offered unique guidelines to each Diocesan faithful throughout the Great Lenten journey. In order to be enlightened by God's love and wisdom, we encouraged and promoted fasting and a life filled with prayer. We shall do the same this year. We encourage all faithful to follow the Gospel readings to be published during the Great Lent and to remain steadfast in their ancestral Christian Faith in order that you may be accompanied by God's love and wisdom.

Consequently, we call upon each Diocesan faithful to become keen followers of the writings and prayers of our Church fathers. We will then present a brochure comprised of daily reflections throughout the Great Lent in efforts to enlighten the minds and spirits and to promote a life of wisdom and kind deeds.

Devout Christian, we wish you an enriching spiritual journey. Walk with God, fill your spirit with prayer and you will bear witness to the depth of your spiritual life and to the power of your Christian faith.

With prayers,

Archbishop Hovnan Derderian

March 3, 2014

Day 1

A life lived with God is a life protected

These words have been conveyed to the faithful almost a year ago during the Lenten journey. The purpose of the Lenten journey pursues a noble cause: to protect our lives from evil and lead us to a life closer to God.

The life graced upon us needs to be lived with the Creator. For a life in God is a life in light. The 48 days of the Great Lenten journey is a pathway to spiritual enlightenment when day by day we nourish our being with the Word of God and the vision of our forefathers.

“Be careful not to do your ‘acts of righteousness’ before men, to be seen by them. If you do, you will have no reward from your Father in heaven. So when you give to the needy, do not announce it with trumpets, as the hypocrites do in the synagogues and on the streets, to be honored by men. I tell you the truth, they have received their reward in full. But when you give to the needy, do not let your left hand know what your right hand is doing, so that your giving may be in secret. Then your Father, who sees what is done in secret, will reward you.” (Matthew 6:1-4)

Mercy is a noble act by the Christian which should be applied by each Christian. However, Christ instructs us all to be merciful discreetly. The Great Lenten journey is the time which empowers us to enrich our spiritual life with many virtues. In modern times, we are challenged with advancements in technology which are important for the realization of good tidings. However, moral values are necessities like bread and water.

Therefore, have mercy for one another and the Good Lord will reward you abundantly.

Day 2

“And when you pray, do not be like the hypocrites, for they love to pray standing in the synagogues and on the street corners to be seen by men. I tell you the truth, they have received their reward in full. But when you pray, go into your room, close the door and pray to your Father, who is unseen. Then your Father, who sees what is done in secret, will reward you. And when you pray, do not keep on babbling like pagans, for they think they will be heard because of their many words. Do not be like them, for your Father knows what you need before you ask him.” (Matthew 6:5-8).

Prayer is the most important ingredient in the life of a human being. A life without prayer is emptied of itself. It is only through a prayerful life that we feel in our spirituality the presence of God. Prayer is not an act of show. Prayer begins in the heart and is addressed to God.

We cannot surprise people with the words we utter in our prayer. When we pray, we feel the spiritual growth, a divine strength which leads us to the light of the Gospels. Prayer is the necessity of the soul for each of us. If we are emptied of prayer, we are no longer able to bring light and spiritual comfort to people.

The reward of our prayer comes from above. Therefore, let us enlighten our souls with the love and wisdom of the Lord. When we pray, we connect to God who reveals the depth of our heart and blesses us with His sanctity.

Day 3

"This, then, is how you should pray: "'Our Father in heaven, hallowed be your name, your kingdom come, your will be done on earth as it is in heaven. Give us today our daily bread. Forgive us our debts, as we also have forgiven our debtors. And lead us not into temptation, but deliver us from the evil one.' For if you forgive men when they sin against you, your heavenly Father will also forgive you. But if you do not forgive men their sins, your Father will not forgive your sins" (Matthew 6:9-15).

The Lord's Prayer is the most perfect prayer as it is the foundation and root of all prayers. The Lord's Prayer clearly indicates to us of our moral obligation to fulfill the Will of God. It is through this prayer that we present our daily needs to God and fervently ask from the Lord to protect us from all tribulation.

The Lord's Prayer consolidates within us the Christian identity. Each time we recite the Lord's Prayer, we feel in the depth of our spirituality the birth of a new person. Therefore, let us learn and teach the Lord's Prayer to our children.

Day 4

“When you fast, do not look somber as the hypocrites do, for they disfigure their faces to show men they are fasting. I tell you the truth, they have received their reward in full. But when you fast, put oil on your head and wash your face, so that it will not be obvious to men that you are fasting, but only to your Father, who is unseen; and your Father, who sees what is done in secret, will reward you” (Matthew 6:16-18).

Fasting is an important undertaking during the Lenten journey. It is a spiritual act which empowers us with spiritual values. The 48 days of fasting in the life of the Christian is the most important step which together with prayer, scriptural readings and good tidings cultivate within us the Christian way of life.

Fasting develops within us the tendency to anoint our spiritual life with the light of God.

Day 5

“Do not store up for yourselves treasures on earth, where moth and rust destroy, and where thieves break in and steal. But store up for yourselves treasures in heaven, where moth and rust do not destroy, and where thieves do not break in and steal. For where your treasure is, there your heart will be also” (Matthew 6:19-21).

As Christians, we cannot be the perpetual owners of the materialistic treasures accumulated in this world. Rather, we ought to be more concerned of those treasures we store in heaven. Christ, our Lord, delivered a clear message wherein He stated that the only perpetual treasures are the spiritual values for which a prayerful heart desires.

Therefore, another important step we take during the Lenten journey is the cultivation of spiritual ideology conveyed to us by our Lord and Savior Jesus Christ.

Day 6

“But seek first his kingdom and his righteousness, and all these things will be given to you as well. Therefore do not worry about tomorrow, for tomorrow will worry about itself. Each day has enough trouble of its own” (Matthew 6:33-34).

Seek the kingdom of God. This is the message of Christ, our Lord. Humanity today is engaged in all kinds of searches yet fails to seek the kingdom of God.

The heavenly kingdom cannot be separated from our spirituality. As we pray, we then are part of the kingdom of God. In other words, prayer and fasting are the means which help us to see and embrace the kingdom of God. Therefore, let us hold firm the holy traditions of the Church which guide us to the kingdom of God.

Day 7

Sunday of Expulsion

“Enter through the narrow gate. For wide is the gate and broad is the road that leads to destruction, and many enter through it. But small is the gate and narrow the road that leads to life, and only a few find it” (Matthew 7:13-14).

The narrow gate leads us to true life as instructed to us by our Lord and Savior Jesus Christ. For us Christians, the narrow gate is the life put in the Hands of God which should be justified by our words and actions which in turn should reflect the Word of God. When Christ preaches to us about the narrow gate, He refers to the life sacrificed on the cross.

We should never attempt to comprehend the narrow gate in its literal sense. For us, the narrow gate is a life lived with Christ.

Day 8

“Anyone who breaks one of the least of these commandments and teaches others to do the same will be called least in the kingdom of heaven, but whoever practices and teaches these commands will be called great in the kingdom of heaven. For I tell you that unless your righteousness surpasses that of the Pharisees and the teachers of the law, you will certainly not enter the kingdom of heaven” (Matthew 5:19-20).

Those who follow the message of Christ, our Lord, certainly enter into the kingdom of God. As we follow the messages of Christ, we embrace justice in our lives and perfect within our spirituality the Christian character.

If we read a message from the scriptures daily, we enlighten our spirituality and fill our hearts with the beauty of the kingdom of God.

The journey into the kingdom of God commences within our soul as we are united with God.

Day 9

“You have heard that it was said, 'Eye for eye, and tooth for tooth.' But I tell you, Do not resist an evil person. If someone strikes you on the right cheek, turn to him the other also. And if someone wants to sue you and take your tunic, let him have your cloak as well. If someone forces you to go one mile, go with him two miles. Give to the one who asks you, and do not turn away from the one who wants to borrow from you” (Matthew 5:38-42).

Christ came into this world to fulfill the law. This particular reference is the miniature Gospel which should be applied in our daily life. We should never respond to evil with evil. Christianity teaches us the basic principle to overcome evil with virtuous deeds. This act is understood as humility. We embrace the spirit of Christ when we respond to evil with kindness.

Day 10

“You have heard that it was said, ‘Love your neighbor and hate your enemy.’ But I tell you: Love your enemies and pray for those who persecute you” (Matthew 5:43-44).

Can we truly love our enemies? In reality, this is an act which in its essence explains the presence of God in the life of our brothers and sisters. We all love our friends. However, when we show our love for our enemies, we change and transform their lives.

To some, this might seem to be shocking. However, the person who lives a prayerful life loves and respects all. Christ, our Lord conveys to us the message to pray for our enemies. When we do so, we light a spark in their spirituality.

Day 11

“That you may be sons of your Father in heaven. He causes his sun to rise on the evil and the good, and sends rain on the righteous and the unrighteous” (Matthew 5:45)

During the Great Lenten Journey through prayer and fasting we become the children of God. The discipline of prayer and fasting helps to come closer to God. In other words, the bond between God and the children of God is strengthened through prayer and fasting. We become the reservoir of light. Thus, we also are able to illuminate the spiritual lives of the faithful.

Day 12

“If you love those who love you, what reward will you get? Are not even the tax collectors doing that? And if you greet only your brothers, what are you doing more than others? Do not even pagans do that?” (Matthew 5:46-47).

This is the actual passage which embodies in itself the entire Gospel. We have the moral obligation to not only love our friends but also share our love without exception. Thus, we respond to God's call to become humble as Christ humbled Himself and elevated humanity towards God.

The true shepherd is the one who has unconditional love for all. This was also the message of Christ addressed to the teachers of the law. The deeper we get into our prayerful life, the better we will be able to grasp the mystery of unconditional love.

Day 13

“Be perfect, therefore, as your heavenly Father is perfect.” (Matthew 5:48)

The journey of the life of the Christian is the journey towards God. The Lenten Journey is the bridge towards God. The Christian is called to be perfect just like our Father in heaven.

The Church leads us to perfection. The course of the Lenten Journey should be lived with the discipline of prayer and fasting if we wish to strengthen within us the Christian image.

Day 14

Sunday of the Prodigal Son

The parable of the Prodigal Son presents to us one of the most important lessons of the Gospels. This parable mirrors the image of the family, where the father embraces his son with a passionate heart for the return of his son. The parable teaches us the lesson of forgiveness.

The parable of the Prodigal Son is a miniature-scale representation of the Gospel. It is also known as the “Golden Gospel” in the Christian tradition. The same parable empowers humanity to transform their souls.

Day 15

“Now the tax collectors and ‘sinners’ were all gathering around to hear him. But the Pharisees and the teachers of the law muttered, ‘This man welcomes sinners and eats with them.’”(Luke 15:1-2)

As we read this passage, we understand how the Pharisees perceived the law and the scribes. They however never truly understood the mission of Christ, as the Son of God, who descended from heaven for the fulfillment of the law. Christ sat with the sinners and broke bread with them. His intention was to lead their lives to the Truth.

It is with the same intention that the father of the prodigal son reinstates his son to his original duties. What we have learned from this parable is that the Pharisees and the scribes, as well as the brother of the prodigal son were narrow minded people. Christianity refutes jealousy, the root of all evil.

Day 16

"Then Jesus told them this parable: "Suppose one of you has a hundred sheep and loses one of them. Does he not leave the ninety-nine in the open country and go after the lost sheep until he finds it? And when he finds it, he joyfully puts it on his shoulders and goes home. Then he calls his friends and neighbors together and says, 'Rejoice with me; I have found my lost sheep.' I tell you that in the same way there will be more rejoicing in heaven over one sinner who repents than over ninety-nine righteous persons who do not need to repent."(Luke 15:3-7)

To some this might seem to be shocking. However, in the eyes of God, this parable has a unique message to convey. The same message also applies to the family life when a parent offers the self for sacrifice. This also explains an important circumstance; that God's love is shared amongst all equally.

However, its prerequisite is that all of us have a moment of repentance in the presence of God and make the promise to follow the commandments of God.

Day 17

"Or suppose a woman has ten silver coins and loses one. Does she not light a lamp, sweep the house and search carefully until she finds it? And when she finds it, she calls her friends and neighbors together and says, 'Rejoice with me; I have found my lost coin.' In the same way, I tell you, there is rejoicing in the presence of the angels of God over one sinner who repents."(Luke 15:8:10)

It is only natural that we feel in the depth of our heart immense joy when we find what we had lost. That particular joy is often shared with friends and neighbors. This was an act reflected by the father of the prodigal son, who was not only overjoyed, but also organized a feast inviting his neighbors and friends to be partakers of his joy with the return of his son.

This same joy is also felt and lived by the angels of God, who witness the repentance of the sinners.

Day 18

“I will set out and go back to my father and say to him: Father, I have sinned against heaven and against you.”(Luke 15:18)

When we open our hearts with genuine and sincere words and converse with God, we feel in the depth of our hearts the spiritual rebirth for the bond between us and the Creator. This bond is strengthened only through genuine prayer and the desire to receive the grace and wisdom of God. This is the ultimate purpose of the Great Lenten journey.

Day 19

“But the father said to his servants, ‘Quick! Bring the best robe and put it on him. Put a ring on his finger and sandals on his feet.’”(Luke 15:22)

Through confession, God reinstates us to our original glory. The prodigal son repented and was embraced by his father and was reinstated in his duties and responsibilities. Blessed are those who have the strength and courage to open their hearts to God. These people lead their lives to the kingdom of God.

Day 20

“'My son,' the father said, 'you are always with me, and everything I have is yours. But we had to celebrate and be glad, because this brother of yours was dead and is alive again; he was lost and is found.'”(Luke 15:31-32)

Jealousy is an evil action which leads us to condemnation. The father of the prodigal son addressed called on his elder son to rejoice, for his brother had returned. The role of the father in this parable calls is a model for all fathers to be forgiving parents.

In the last words the father conveyed to the son, we are reminded to uproot jealousy from our hearts.

Day 21

Sunday of the Steward

“...Give an account of your management...” (Luke 16:2).

Life is a stewardship and is God’s gift to humanity. We, created in His image, shall account for the gift bestowed upon us. It is our duty to live our lives according to the Word of God. Moreover, we shall be held accountable for our covenant with the Almighty.

Throughout the course of our lives, we fill many positions for which we are held accountable. We must carry out these roles with honor and humility.

In this Great Lenten, we a conveyed a divine message, namely to be accountable for our actions and on a broader scale, our lives. We shall be stewards and be held accountable for God’s invaluable gift of life.

Day 22

“The master commended the dishonest manager because he had acted shrewdly. For the people of this world are more shrewd in dealing with their own kind than are the people of the light (Luke 16:8).

We must be extremely cautious in analyzing this parable. Obviously, the Lord did not approve the manager's dishonest behavior. Rather, Christ complemented the manager's shrewdness. Christ, our Savior commends those who repent and seek for God's forgiveness of their sins.

Remorse and repentance are essential in the spirituality of a Christian. If we were to lose these vital elements, which define our Christian spirit, we would continuously be immersed in sin.

Day 23

“Whoever can be trusted with very little can also be trusted with much, and whoever is dishonest with very little will also be dishonest with much.”(Luke 16:10)

Loyalty is a defining trait. If we demonstrate loyalty in the small duties for which we are entrusted, we would also be entrusted with much more. Therefore, it is essential that we cultivate loyalty within our hearts and perform our duties with wisdom. Loyalty is an invaluable element in the life of a Christian. We ought to focus on this vital message with prayer and incorporate its priceless content in our daily lives.

Day 24

“No servant can serve two masters. Either he will hate the one and love the other, or he will be devoted to the one and despise the other. You cannot serve both God and Money.” (Luke 16:13).

How can one serve two masters, God and money? The true master is God and the other “master” in reference is money. We humble ourselves before God and serve the Creator of the Universe and the One who sacrificed His Only Begotten Son for the salvation of humanity.

True and justified service refers to serving Christ, our Savior, wholeheartedly. The same cannot be said about surrendering to money. It is Christ who is *“the Way, the Truth and the Light.”* (John 14:6).

Day 25

“You are the ones who justify yourselves in the eyes of men, but God knows your hearts. What is highly valued among men is detestable in God's sight.”(Luke 16:15)

God knows what lies in each of our hearts, for God is Omnipotent and is the Almighty. What society considers as valued commodities may not be so valuable for the All Merciful. Christ is the Most Perfect, for He knows what is revered and what is prized.

Let us be fully conscious that God knows our hearts. Let us not fear. On the contrary, let us fill truly embrace God's divine wisdom.

Day 26

The apostles said to the Lord, "Increase our faith!" He replied, "If you have faith as small as a mustard seed, you can say to this mulberry tree, 'Be uprooted and planted in the sea,' and it will obey you." (Luke 17:5-6)

One's spirituality is guided by faith. Without faith, life has no course and no purpose. A life lived with faith is filled with miracles. Let each of us have faith "as small as a mustard seed" and we shall witness how we can move mountains. Fill your lives with prayer, establish a close relationship with God and grow in your spirituality.

Day 27

So watch yourselves. “If your brother sins, rebuke him, and if he repents, forgive him. If he sins against you seven times in a day, and seven times comes back to you and says, ‘I repent,’ forgive him.” (Luke 17:3-4)

Forgiveness is a virtue, for it is the foundation of the Christian Faith. Throughout the Great Lenten Journey, the heart and soul of each faithful is enlightened by the messages of the Gospel of Christ, our Lord and Savior. Our spiritual life is reawakened and renewed when we walk along with Christ.

Day 28

Sunday of the Judge

“Then Jesus told his disciples a parable to show them that they should always pray and not give up.” (Luke 18:1)

The fifth Sunday of the Great Lent is devoted to prayer discipline. Prayer is rewarded when it stems from our spirituality. Prayer must accompany us throughout life and must remain unceasing.

Christ prayed constantly and in doing so, our Lord set an example for His disciples. The prayerful life led by Jesus Christ, our Savior, was incorporated into the daily lives of the Apostles and our own. Prayer must define our lives and must take root in our actions. This was most evident in the widow whose persistence impacted the unjust judge.

Day 29

“Listen to what the unjust judge says. And will not God bring about justice for his chosen ones, who cry out to him day and night? Will he keep putting them off?” (Luke 18:6-7)

The unjust judge was moved by the unceasing prayers of the widow and he ruled in her favor. Now, imagine the greatness of God’s mercy when we turn to Him with fervent prayer and strengthen the bond between us and the Creator.

The Lord is patient and hears the echoes of our prayers. Christ answers to our prayers without exception according to His will. Our prayers would surely lose their meaning if we turn to God with eager expectations.

Day 30

“...However, when the Son of Man comes, will he find faith on the earth?” (Luke 18:8)

These words of Christ present a challenge to each of us. Let us nourish our spiritual lives with the Word of God and express our faith through our kind deeds. God knows what lies in our hearts, for we are accountable for our actions and the lives we lead as Christians. The behavior of the widow is the most vivid example of perseverance, since she clearly demonstrated her resolve and the reflection of her faith.

Let us adhere to the teachings of Christ’s parable which will positively impact our Christian lifestyle.

Day 31

“For everyone who exalts himself will be humbled, and he who humbles himself will be exalted.”(Luke 18:14)

Christ, our Savior is the ultimate definition of humility. Our Lord conveys to us to lead lives of humility and righteousness. By doing so, we will be dignified in the eyes of God and men.

In friendship, those individuals who have abandoned this essential trait have lost respect and have been rejected by their peers.

Let our humble hearts and spirits define our Christian essence.

Day 32

“Let the little children come to me, and do not hinder them, for the kingdom of God belongs to such as these. I tell you the truth, anyone who will not receive the kingdom of God like a little child will never enter it.” (Luke 18:16-17)

The Kingdom of God belongs to children for their hearts and souls are pure. Let our spirit of a child dwell within us in order that we may also inherit the Kingdom of God. The Gospel of our Lord and Savior Jesus Christ reveals to us all essential prerequisites that define a true Christian and those required to enter the Kingdom of God. Therefore, an invitation has been extended to us. It remains up to us to respond favorably.

Day 33

“Good teacher, what must I do to inherit eternal life?” “Why do you call me good?” Jesus answered. “No one is good – except God alone.” (Luke 18:18-19)

The objective of every Christian must revolve around inheriting the Kingdom of God. To achieve God’s Kingdom requires leading a life of wholesome service. The message present in the prayer of God and Church forefathers is the commitment of that requirement. Our words of our prayer should resemble the words of St. Nerses Shorhali. *“I commit myself to You... for You take care of the needs of my spiritual body.”*

Day 34

“You still lack one thing. Sell everything you have and give to the poor, and you will have treasure in heaven. Then come, follow me.” (Luke 18:22)

Follow me: this is the command of our Lord and Savior Jesus Christ. None of us are perfect to adhere to Christ's command flawlessly. Nonetheless, we must strive to do so. Despite our flaws and frailties and the fear of failure, we must truly grasp the invaluable message conveyed to us by Christ, our Savior and adhere to it unceasingly. To leave behind all material belongings and to follow Christ requires tremendous faith. Internal trials and struggles can only be overcome by a life lived by prayer.

Day 35

Sunday of the Advent

"Teacher, which is the greatest commandment in the Law?" Jesus replied: "Love the Lord your God with all your heart and with all your soul and with all your mind.' This is the first and greatest commandment."(Matthew 22:36-38)

The Sunday of the Advent reflects on the Incarnation of Christ, our Savior. The Son of God descended on Earth for the salvation of humanity in order that man can ascend into the heavens and inherit the Kingdom of God. Therefore, Christ is the path before us leading us to God.

The Sunday of the Advent elevates the level of our spirituality and reassures us of our covenant with the Creator to lead God-oriented lives. Let us adhere to and adopt the message of our Lord and Savior Jesus Christ in our daily lives.

Day 36

“And the second is like it: ‘Love your neighbor as yourself.’ All the Law and the Prophets hang on these two commandments.” (Matthew 22:39-40)

In this divine commandment, Christ, our Savior, instructs us to love our friends as we love ourselves. Then, where are the remaining commandments of the prophets? Our love for God must be reflected through our kind deeds and our spiritual maturity to love those who surround us. This translates into sharing our God-given graces with our fellow citizens.

To live by this commandment means to lead a prayerful life.

Day 37

“... and you are all brothers.” (Matthew 23:8).

Those who lead true Christian lives and abide by Christian values are brothers, for they share a common vision of the Christian Faith. Driven by these commonalities, the living and breathing Church takes shape wherein Christ, the Savior, the source of New Life is present.

A faithful dedicated to a prayerful life hears Christ’s divine message “*...and you are all brothers.*”

Day 38

“The greatest among you will be your servant.”
(Matthew 23:11).

The greatest is the servant and greatness lies in humility. Moreover, the purest expression of humility lies in Christ. As priests, we are also servants. A devout Christian experiences joy from service, for he knows how to serve. A devout Christian who serves greatly impacts the lives of those who surround him. A servant however must also realize that his actions are nothing less than sharing of God's divine love.

Day 39

“Sanctity derived from a lifetime of prayer.”

A life of prayer leads to sanctity. What is sanctity if not the state of spirituality which reveals the presence of God in the life of a faithful? We must pray to be cleansed. We must be cleansed in order to feel God’s presence in our lives and to be in communion with God.

Prayer must accompany a Christian throughout the course of a lifetime. As we pray, we humbly surrender our lives into the hands of God. In doing so, we empty ourselves from materialistic ideology, humbly worship Christ, our Lord, and inspire those who surround us through our lifestyle.

Day 40

“Life is an allowance.”

Life is an allowance from God. We have the moral obligation to become architects of our God-given lives especially when we have the miraculous gift of the living Gospel of our Lord and Savior Jesus Christ to serve as our guide.

Life would become meaningless if we were to abandon the guide. Therefore, let us live our lives in such a way as to enlighten our inner spirituality. Let us adopt the messages of the Gospel of Christ and repay the Creator through our God-pleasing lives. Such is the message of the Sunday of the Advent and all the days following it. The mission of the life of the Son of God is instilled within us on the Sunday of the Advent.